

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : Türkiye RadyoTelevizyon Kurumu Genel Müdürlüğü

VEKİLİ : Av. Pınar Görez
TRT Sitesi C Blok Kat: 10- Oran/ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No: 9- Bilkent
Çankaya /ANKARA

VEKİLİ : Av. Nagehan Özseyhan- Aynı adreste

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 27/12/2016 tarih ve E:2010/770, K:2016/4410 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Rating ölçüm pazarında hâkim durumda bulunduğu belirtilen AGB Türkiye'nin, Televizyon İzleme Araştırma Kurulu (TİAK) denetiminden geçen ölçümlerinde yaptığı usulsüzlükler ve yanlış ölçümler yolu ile hâkim durumunu kötüye kullandığı ve Radyo Televizyon Üst Kurulu'nun 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ve RTÜK Teşkilatı Kuruluş ve Görev Yönetmeliği'nden doğan görevlerini yerine getirmemesi nedeniyle rekabet koşullarının bozulduğu ileri sürülerek davacı tarafından yapılan şikâyetin reddine ilişkin 02/11/2009 tarih ve 09-50/1236-310 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 27/12/2016 tarih ve E:2010/770, K:2016/4410 sayılı kararıyla; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1., 3., 4., 6., 16/2. maddesi ile 27. maddesinin (a) bendi ve 40. 41. 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerine değinilerek;

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından davalı idareye verilen dilekçeler ile, rating ölçüm pazarında hâkim durumda bulunan AGB Türkiye'nin, TİAK denetiminden geçen ölçümlerinde yaptığı usulsüzlükler ve yanlış ölçümler yolu ile hâkim durumunu kötüye kullandığı ve RTÜK'ün görevini yerine getirmediği iddialarının ileri sürülmesi üzerine davalı Kurumca başlatılan önaraştırma sonucunda; ilgili ürün pazarlarının, "ulusal televizyonlar rating ölçüm pazarı", "ulusal televizyon yayıncılığı pazarı" ve "ulusal televizyon yayıncılığı reklamyeri pazarı" olarak, coğrafi pazarın ise Türkiye olarak belirlendiği, Türkiye'de televizyon ölçüm hizmetlerinin (TAM), merkezi İtalya'da bulunan AGB Holding bünyesinde faaliyet gösteren AGB Anadolu Piyasa Araştırma Hizmetleri A.Ş. (AGB Türkiye) tarafından 1992 yılından beri TİAK ile imzalanan sözleşmeler kapsamında gerçekleştirildiği, AGB Türkiye'nin pazarda tekel konumunda bulunduğu, TİAK'ın 1992 yılında reklam ve medya ajanslarının doğru hedef kitlelere ulaşabilmesi ve reklamverenlerin reklam harcamalarını en etkin biçimde yapabilmesi için reklamveren, reklam ajansları ve

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

kanalların bir araya gelmesiyle kurulduğu, Uluslararası Reklamcılar Derneği'ne (IAA) bağlı olarak çalışan ve gönüllü bir teknik komite olan TİAK'ın tüzel kişiliğinin bulunmadığı, TİAK'ın 7 tanesi abone televizyon kanallarından (Medya temsilcisi sıfatıyla), 3 tanesi Reklamverenler Derneği'nden (RVD), 3 tanesi Reklamcılar Derneği'nden (RD), 3 tanesi de Uluslararası Reklamcılık Derneği'nden (IAA) toplam 16 üyeden oluştuğu, TRT'nin izlenme oranlarındaki usulsüzlük iddialarıyla ilgili hukuki süreci başlattığı Nisan 2009'a ait izlenme oranlarında önceki yıllarla kıyaslandığında ciddi bir düşüş olduğu, TRT izlenen evlerdeki cihazların sökülüp başka hanelere takıldığı iddialarına ilişkin olarak; 2009 yılı Nisan ayında TRT'de yayınlanan "Ayrılık" adlı dizi hakkında üçüncü kişilerce, haneler ile temasa geçildiğine dair bilgi edinildiği, bu bilgi sonrasında dizinin AGB tarafından şüpheli izlemeye alındığı, bazı hanelerin programı izleme sürelerinde daha öncesine kıyasla büyük artış olduğunun belirlendiği, şüpheli hanelerin televizyon izleme alışkanlıklarının ve geçmiş program izleme bilgilerinin denetçi tarafından incelendiği, yapılan inceleme sonrasında şüpheli izleme gerçekleştiren haneler ile sadece kendileri ile temasa geçilmeye çalışılan, fakat şüpheli izleme gerçekleştirmeyen ve bu durumu AGB'ye ileten deşifre olmuş hanelerden bazılarının ölçüm dışı bırakıldığı, İzmir'de ikamet eden bazı panel hane üyelerinin, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na verdikleri ifadelerinde bazı kişilerin kendileri ile temasa geçtiğini ve TRT'de yayınlanan "Ayrılık" ve "Çılgın Kanal" dizileri ile TRT Ana Haber Bülteni'ni izlemeleri için kendilerine para verdiklerini belirttiklerinin tespit edildiği, ayrıca AGB ve TİAK'ta yapılan yerinde incelemelerde şikâyet dilekçesinde iddia edildiği şekilde, TRT'nin ratinglerinin düşük çıkmasına yönelik olarak, AGB ve TİAK tarafından manipülasyon yapıldığına dair herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılamadığı, bu nedenle, söz konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, AGB'nin TİAK ile imzalamış olduğu teknik şartnameye aykırı olarak uzun süredir yapmadığı denek değişimi işlemini, TRT'nin hukuki girişimlere başlamasından sonra hızla gerçekleştirmeye başladığını, TRT'nin bu dönem içerisinde %30'lara varan oranda rating kaybına uğradığı iddiasına ilişkin olarak; AGB Türkiye tarafından her yıl %20'nin üzerinde hane değişimi yapılacağına taahhüt edildiği, 2006 ile 2009 yılları arasında %50 ile %32 arasında değişen oranlarda hanenin değiştirildiği, TRT'de yayınlanan "Ayrılık" dizisine ilişkin şüpheli izleme gerçekleştiren hanelerin ölçüm dışı bırakıldığı ve aynı dönemde Kanal D'de yayınlanan "Yaprak Dökümü" ile "Arka Sokaklar" dizilerini izlemelerini isteyen kişilerce ziyaret edildiği anlaşılan bir hanenin de ölçüm dışı bırakıldığına tespit edildiği, bu tespitler çerçevesinde, AGB tarafından yapılan televizyonların izlenme oranlarına ilişkin ölçümlerin gerçeği yansıtmadığına ve ölçümlerde usulsüzlük yapılarak TRT'nin ratinglerinin düşürüldüğüne dair herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılamadığı, bu nedenle, söz konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, TİAK'a ilişkin olarak yapılan değerlendirmede; TAM hizmetlerinin sağlanmasında kullanılan Müşterek Endüstri Komitesi'nin (MEK) yapısının, söz konusu bu kuralların ve metodolojinin

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

belirlenmesi, uygulanması ve denetlenmesi gibi konularda bağımsız karar alabilen, objektif olarak belirlenmiş yerleşik kurallara göre çalışan, hukuki belirliliğe, teknik yeterliliğe ve kurumsal yapıya sahip bir organizasyon olması gerektiği, Türkiye’de uygulanmakta olan MEK modelinin bağımsız bir model olmadığı, TİAK’ın, IAA altında ona karşı sorumlu faaliyet gösteren bir alt komite durumunda olduğu, kuruluş sözleşmesi veya yazılı kuralları bulunmadığı, çalışmaların teamüllere göre yapıldığı, bu durumun TİAK’ı, sektörün bütün katılımcılarını bir araya getiren ve bütün bu katılımcılar için hayati öneme sahip TAM verilerinin temin edilmesi işinin bütün aşamalarını kendilerinin belirlediği kurallar çerçevesinde temin ve kontrol eden, konu ile ilgili stratejik kararları kendisi alabilen kurumsal kimliğe, teknik yeterliliğe ve işlerliğe sahip bir yapı olmaktan çok doğrudan IAA’ya karşı sorumlu IAA yönetimini elinde tutan kişi ve gruplar tarafından idare edilebilen, kurumsal yapısı ve işlerliği olmayan, herhangi bir kuruluş sözleşmesi, ayrıntılı bir görev tanımlaması ve çalışma ilkeleri bulunmayan, düşük fonksiyonlu bir çalışma grubu durumuna getirdiği, mevcut yapıda ciddi bir takım sorunlar olduğu hususunun, IAA ve TİAK yetkilileri tarafından da kabul edilen bir durum olduğu, bu kapsamda yapının Rekabet Hukuku’na uygunluğunun sağlanması için bir takım çalışmaların başlatıldığının tespit edildiği, sonuç olarak, Türkiye’de IAA çatısı altında faaliyet gösteren ve üyelerini IAA, RD, RVD ve TV yayıncılarının temsilcilerinin oluşturduğu müşterek endüstri komitesi olan TİAK’ın, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisini doğurabilecek nitelikte olan bir teşebbüs birliği olduğu sonucuna ulaşıldığı, ancak, gerek IAA gerek TİAK yetkililerinin bu sorunların farkında olarak bir takım önlemler almaya ve çalışmalar yapmaya başlamış olmaları nedeniyle bu aşamada IAA ve TİAK’ı oluşturan diğer teşebbüs birlikleri hakkında Kanun’un 4. ve 6. maddeleri kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte TİAK tarafından AGB’ye yaptırılan izlenme araştırmasının sektörde ikamesi olmayan geçerli tek ölçüt olduğu, piyasaya olan doğrudan etkisi ve önceki Kurul kararları dikkate alındığında, mevcut yapıya ilişkin olarak rekabet ihlali doğurabilecek nitelikte olan tereddütleri giderici değişikliklerin yapılmasına dair Kurul görüşünün, 4054 sayılı Kanun’un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca TİAK yönetimine bildirilmesine, TİAK ve AGB arasında yapılan sözleşmelere ilişkin değerlendirmede; TAM hizmetinin tek bir firma tarafından temin edilmesinin dünya genelinde kabul gören ve etkinlik yaratan bir durum olduğu ve TİAK ile AGB arasında yapılan uzun süreli anlaşma nedeniyle piyasada rekabetin kısıtlandığına dair yeterli bilgi ve belge bulunmadığı dikkate alındığında, TİAK ve AGB hakkında geçmiş dönemlere ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına, ancak TAM hizmetinin tek firmadan sağlandığı ve bu firma ile yapılacak uzun süreli anlaşmaların piyasaya yeni girişleri ve rekabetçi baskıyı engelleyebileceği göz önüne alındığında, TAM hizmetlerinin temini için yapılacak ihalelerin rekabetçi bir yapıda olması, ihale sonrası yapılacak anlaşmanın ise ölçüm piyasasını yeni girişlere kapatmayacak şekilde makul bir süre için yapılması

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

hususlarının 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Kurul görüşü olarak TİAK'a bildirilmesine, RTÜK'e yönelik iddialara ilişkin değerlendirmede ise; 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinde Kurul'un görev ve yetkilerinin düzenlendiği, bu madde kapsamında ilgili mevzuatta kendisine verilen görevleri yerine getirmemesinden ötürü başka kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetlerini inceleme altına alma hususunun Kurul'un görev ve yetkileri kapsamı dışında kaldığına karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı;

Rating ölçüm pazarında hâkim durumda bulunan AGB Türkiye'nin, Televizyon İzleme Ölçüm Komitesi denetiminden geçen ölçümlerinde yaptığı usulsüzlükler ve yanlış ölçümler yolu ile hâkim durumunu kötüye kullandığı iddialarına yönelik olarak başlatılan önaraştırma sonucunda alınan dava konusu karar ile, AGB Türkiye tarafından yapılan rating ölçümleri yoluyla TRT'nin faaliyetlerini zorlaştırdığına dair herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılmadığından, AGB Türkiye hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, TİAK'ın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde zikredilen belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisini doğurabilecek nitelikte bir teşebbüs birliği olduğuna, TİAK ve AGB Türkiye arasında uzun süreli anlaşma yapılmak suretiyle rekabetin bozulduğuna dair yeterli bilgi ve belgenin olmaması dikkate alındığında, TİAK hakkında bu iddiaya ilişkin olarak Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığına; mevcut yapıya ilişkin olarak var olan tereddütleri giderici değişikliklerin yapılması, aksi takdirde TİAK'ı oluşturan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı, mevcut ihale sürecinin devam ettirilmesi durumunda IAA ve TİAK hakkında Kanun kapsamında işlem başlatılacağı ve yeni ihale konusunun TİAK'ın yapısındaki sakıncaların ortadan kalktığına Kurul tarafından tespit edilmesinden sonra ele alınması, Televizyon İzleme Ölçümü hizmetlerinin temini için yapılacak ihalelerin rekabetçi bir yapıda olması, sağlayıcı ile yapılacak anlaşmanın ise ölçüm piyasasını yeni girişlere kapatmayacak şekilde makul bir süre için yapılması hususlarının, IAA ve TİAK yönetimine bildirilmesine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş yazısı gönderilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine karar verilmesinde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDIALARI _____ : Davacı tarafından, rekabet ihlaline ilişkin ciddi bulgular elde edilmesine karşın ihlalin ve delillerin tespiti için soruşturma açılmamasına karar verilmesinde hukuka uygunluk bulunmadığı, dava konusu kararın eksik inceleme sonucu alındığı, davalı idarenin RTÜK yerine geçerek sektöre müdahale etmesinin hukuka aykırı olduğu, rating ölçümlerinde usulsüzlük yapıldığı, denek isimlerinin ifşa edildiği, Doğan Medya Grubunun hem AGB, hem TİAK, hem de reklam veren dernekler üzerinde fiili kontrol

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2017/1301
Karar No : 2019/4429

yaratabilecek etkisinin bulunduğu, Doğan Medya Grubu hakkında yazılı basın reklam yeri mecralarına ilişkin olarak soruşturma açılmışken TV yayıncılığı reklam yeri pazarına ilişkin olarak soruşturma açılmamasının çelişkiye sebep olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ NİHAL ÖZMEN AKÇAM'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu 27/12/2016 tarih ve E:2010/770, K:2016/4410 sayılı kararının

ONANMASINA,

3. Kesin olarak, 10/10/2019 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Hasan
GÜZELER

Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN
(X)

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Oğuz
YAĞLICI

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

Üye
Hasan
ODABAŐI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Muhsin
YILDIZ

Üye
Hasan
ÖNAL

Üye
Bilge
APAYDIN

Üye
Selbi
KOCA

KARŞI OY

X- 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde, "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır.

Kötüye kullanma halleri özellikle şunlardır:

a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" hükmüne yer verilmiş olup; aynı Yasa'nın "Hakim durumun kötüye kullanılması" başlıklı 6. maddesinde de; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan Teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2017/1301
Karar No : 2019/4429

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmüne; 9. maddesinin 3. fıkrasında ise; "...Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlale ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir...." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı TRT Genel Müdürlüğü tarafından, Rekabet Kurumuna yapılan şikayet başvurusu üzerine Rekabet Kurulu tarafından önaraştırma yapılmasına karar verildiği, kurum raportörlerince hazırlanan önaraştırma raporunun Rekabet Kurulu tarafından değerlendirilmesi sonucu, TRT'nin şikâyetlerinden; TRT'nin izlenme oranlarındaki usulsüzlük iddialarıyla ilgili hukukî süreci başlattığı Nisan 2009'a ait izlenme oranlarında önceki yıllarla kıyaslandığında ciddi bir düşüş olduğu, bu dönemde TRT izlenen evlerdeki cihazların söküldüğü, başka hanelere takıldığı ve bunun da TRT'yi maddi gelir kaybına uğrattığı, böylece TRT'ye mesaj verilmek istendiği, AGB'nin TİAK ile imzalamış olduğu teknik şartnameye aykırı olarak uzun süredir yapmadığı denek değişimi işlemini TRT'nin hukukî girişimlere başlamasından sonra hızla gerçekleştirmeye başladığı, TRT'nin bu dönem içerisinde %30'lara varan oranda rating kaybına, dolayısıyla da maddi zarara uğradığı iddialarıyla ilgili yapılan araştırma ve değerlendirme sonucunda; AGB Türkiye tarafından tercih edilen usul ve araçların yeterliliği mahfuz olmak koşuluyla izleme ölçümlerinde yapmış olduğu yanlış ölçüm ve usulsüzlükler yoluyla Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün faaliyetlerini zorlaştırdığına dair herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamamış olması nedeniyle AGB Türkiye hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiş; ayrıca kararda; Türkiye'de Uluslararası Reklamcılar Derneği (IAA) çatısı altında faaliyet gösteren ve üyelerini IAA, Reklamcılar Derneği, Reklam Verenler Derneği ve TV yayıncılarının temsilcilerinin oluşturduğu müşterek endüstri komitesi olan TİAK'ın, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisini doğurabilecek nitelikte olan bir teşebbüs birliği

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

olduğu saptanmakla birlikte, gerek İAA, gerek TİAK yetkililerinin bu sorunların farkında olarak bir takım önlemler almaya ve çalışmalar yapmaya başlamış olmaları nedeniyle, bu aşamada İAA ve TİAK'ı oluşturan diğer teşebbüs birlikleri hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte TİAK tarafından AGB'ye yaptırılan izlenme araştırmasının sektörde ikamesi olmayan geçerli tek ölçüt olduğu, piyasaya olan doğrudan etkisi ve ABC Türkiye ve BİAK hakkında Kurul tarafından alınan önceki Kurul kararları dikkate alındığında, mevcut yapıya ilişkin olarak rekabet ihlâli doğurabilecek nitelikte olan tam bağımsızlık, kurumsal yapı, yazılı ve objektif kurallara göre hareket etme ve hukukî belirlilik ve teknik yeterlilik hususlarına ilişkin var olan tereddütleri giderici değişikliklerin yapılarak 90 gün içinde Kurum'a bildirilmesine dair Kurul görüşünün, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca TİAK yönetimine bildirilmesi gerektiğine karar verildiği,

Yine aynı Kurul kararıyla, AGB ile televizyon kuruluşları ve reklam ve medya ajansları arasında imzalanan sözleşmeler de değerlendirilerek, sözleşmelerin feshine yönelik olarak diğer tarafa bildirimde bulunulmaması durumunda sözleşmenin yenilenmiş olacağının kabul edilmesi nedeniyle bu sözleşmelerin belirsiz süreli olarak akdedildiği sonucuna ulaşıldığı, ulusal televizyon kanallarının gelirlerinin önemli bir kısmını reklam gelirlerinin oluşturması ve televizyonların rating oranlarının reklam verenler tarafından televizyonlara verilecek reklamlar ile bu reklamlar için ödenecek ücretlerin belirlenmesindeki etkisi dikkate alındığında, rating ölçüm pazarının rekabetçi bir yapıya sahip olmaması halinde, televizyon yayıncılığı pazarında da rekabetin engellenmesine neden olabilecek nitelikte bulunduğu, ancak ölçüm hizmetinin tek bir firma tarafından temin edilmesinin dünya genelinde kabul gören ve etkinlik yaratan bir durum olduğu ve TİAK ile AGB arasında yapılan uzun süreli anlaşma nedeniyle piyasada rekabetin kısıtlandığına dair yeterli bilgi ve belge bulunmadığı dikkate alındığında, TİAK ve AGB hakkında geçmiş dönemlere ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ölçüm hizmetinin tek firmadan sağlandığı ve bu firma ile yapılacak uzun süreli anlaşmaların piyasaya yeni girişleri ve rekabetçi baskıyı engelleyebileceği göz önüne alındığında, ölçüm hizmetlerinin temini için yapılacak ihalelerin rekabetçi bir yapıda olması, ihale sonrası yapılacak anlaşmanın ise ölçüm piyasasını yeni girişlere kapatmayacak şekilde makul bir süre için yapılması hususlarının 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Kurul görüşü olarak TİAK'a bildirilmesi gerektiği değerlendirilmelerinde bulunulmuştur.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, TİAK'ın İAA Yönetim Kurulu'na karşı sorumlu olarak çalışan gönüllü bir komite olması, tüzel kişiliğe sahip bulunmaması, Türkiye'de televizyon izleme araştırmalarını organize etmek ve denetlemekle görevli tek kuruluş olmasına karşın, çalışma usul ve esaslarının yazılı kurallara bağlanmamış olması ve bu çerçevede hukuki sorumluluğu bulunmaması gibi tespitlerde bulunularak, bu tespitlerin ışığında TİAK'ın mevcut yapısının rekabet ihlalini doğurabilecek nitelikte bulunduğu

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/1301

Karar No : 2019/4429

saptanmış olmasına, hatta 2011 yılında yenilenecek televizyon izlenme oranlarının ölçümü ihalesini TİAK'ın mevcut yapısı ile gerçekleştirmesi halinde rekabet ihlali doğacağı açıkça belirtilmiş olmasına karşın, bu yapının geçmiş dönemlere ilişkin olarak piyasaya etkilerinin açılacak bir soruşturma ile derinliğine araştırılması yerine, geleceğe dönük olarak verilen görüşle giderilmesi yoluna gidilmiştir.

Diğer taraftan, TİAK ile AGB Türkiye arasında imzalanan sözleşmenin belirsiz süreli olduğu, nitekim 1992 yılında imzalanan sözleşmeye dayalı olarak ölçümlerin aynı firma tarafından yapıldığı saptanarak, sözleşmenin belirsiz süreli veya uzun süreli olmasının rekabete aykırı olduğu saptanmış olmasına rağmen, bu hususun da rekabet hukuku yönünden değerlendirilmesi ve piyasaya olumsuz etkilerinin soruşturma açılarak araştırılması gerekirken, bu konuda da 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş verilmesi ile yetinildiği görülmektedir.

Bu bağlamda, ön araştırma sonucunda elde edilen saptamalardan hareketle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerine yönelik iddialarla ilgili olarak soruşturma açılması gerekirken, soruşturma açılmaması ve tereddütlerin giderilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesi yönünde alınan dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka uygunluk bulunmadığından, kararın iptali ve Daire kararının bozulması gerektiği görüşüyle, karara katılmıyorum.

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN